

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 6Csp/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619201271
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1619201271.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

P. súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne Intrum Slovakia s.r.o, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenej JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanej Z., o zaplatenie 902,01 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej nárok na náhradu trov konania **nepriznáva**.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 29.5.2019 sa pôvodná žalobkyňa S. domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 902,01 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 2.8.2016 do zaplatenia. V žalobe poukázala na to, že je právnym nástupcom spoločnosti Y. (ďalej len „Y.“), a to v dôsledku zlúčenia s touto spoločnosťou. Uviedla, že so žalovanou uzatvorila dňa 18.1.2016 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovanej pôžičku vo výške 836 € na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve, ktorého kúpna cena bola 938,58 €. Žalovaná pri podpise zmluvy uhradila akontáciu vo výške 102,58 € a na zvyšok kúpnej ceny jej pôvodná žalobkyňa poskytla pôžičku podľa uvedenej zmluvy. Žalovaná mala v zmysle tejto zmluvy pôžičku splácať v pravidelných 41 mesačných splátkach v sume 30 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 836 €. Do podania žaloby žalovaná okrem akontácie uhradila z vyššie uvedenej zmluvy len 30 €. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, dňa 26.5.2016 listom - predžalobná upomienka, vyzvala žalovanú k úhrade dlžných splátok, pričom ju upozornila na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, dňa 19.7.2016 úver zosplatnila, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 27.7.2016 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Do podania žaloby však žalovaná dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh žalovanej k tomuto dňu tak predstavoval sumu 902,01 €. Pôvodná žalobkyňa si zároveň uplatnila aj úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou.

2. Uznesením zo dňa 2.4.2020 č.k. 6Csp/24/2019-50 súd pripustil, aby do konania na miesto pôvodnej žalobkyne vstúpila terajšia žalobkyňa.

3. Žalovanej bola žaloba doručená postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. K žalobe sa nevyjadřila.

4. Podľa § 297 C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b/ ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil dňa 20.12.2021 rozsudok bez nariadenia pojednávania. Súd v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 13.12.2021.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

7. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 18.1.2016 medzi Y. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo forme pôžičky vo výške 836 € na nákup tam uvedeného tovaru, ktorého kúpna cena predstavovala sumu 938,58 €, pričom akontácia bola 102,58 €. Úver mal byť žalovanou splatený v 41 mesačných splátkach po 30 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.2.2016 a zvyšných splátok vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pri konečnej splatnosti úveru dňa 20.6.2019. Strany si dohodli úrokovú sadzbu vo výške 26,62 % ročne. Celková čiastka spojená s úverom predstavovala sumu 1 230 €, celkové náklady spotrebiteľa 394 €, RPMN 26,62 % a priemerná RPMN 29,89 %.

8. Z prehľadu splátok a úhrad predmetného úveru vyplýva, že žalovaná do podania žaloby okrem akontácie vo výške 102,58 € uhradila len prvú splátku dňa 22.2.2016, žiadne ďalšie platby na úver už nerealizovala. Do omeškania sa tak dostal hneď s druhou splátkou splatnou 20.3.2016.

9. Listom zo dňa 26.5.2016 označeným ako „Predžalobná upomienka“ Y. žalovanej oznámila, že ku dňu vyhotovenia tohto listu eviduje na predmetnej úverovej zmluve nedoplatok na splátkach vo výške 90 € a žiadala ich preto bezodkladne uhradiť. Zároveň žalovanú upozornila, že ak do 5.7.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci marec 2016, bude oprávnená úver zosplatiť. Následne Y. listom zo dňa 27.7.2016 oznámila žalovanej, že nakoľko dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradila, jej dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Zároveň uvedená spoločnosť vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 902,61 €. Doručenie týchto listových zásielok žalovaná nepopierala, súd preto považoval za nesporné, že obidve zásielky jej boli riadne doručené.

10. Z Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 uzavretej medzi Y. a pôvodnou žalobkyňou ako postupcami a žalobkyňou ako postupníkom, v spojení s prílohou č. X k tejto rámцovej zmluve a Žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 9.8.2019 (kde pôvodná žalobkyňa a spoločnosť S. vystupovali ako postupcovia a žalobkyňa ako postupník) je zrejmé, že k 19.8.2019 došlo aj k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania z pôvodnej žalobkyne na súčasnú žalobkyňu.

11. Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom

je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

18. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19. Podľa 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

20. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky podľa ZoSÚ, nakoľko uvedená spoločnosť pri jej uzatváraní vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Následne sa právnym nástupcom Consumer Finance Holding, a.s. stala v dôsledku zlúčenia pôvodná žalobkyňa, ktorá potom pohľadávku zo zmluvy riadne postúpila na žalobkyňu. Predmetná zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto na právny vzťah medzi stranami sporu je potrebné okrem ZoSÚ aplikovať aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

23. Zákom č. 343/2018 Z.z. zo dňa 27.11.2018 sa zmenil Občiansky zákonník tak, že za § 54 sa vložil nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

24. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. A. zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci

záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

25. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 29.5.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offa skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

26. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutý spotrebiteľský úver riadne a včas, z ktorého dôvodu Y. v zmysle ustanovenia § 565 v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka úver predčasne zosplatnila k 19.7.2016.

27. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným (splatným) celý dlh stanovuje Občiansky zákonník v § 103 druhej vete, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. Podľa spomínaného ustanovenia platí, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. XCo/XXX/XXXX a sp. zn. XCo/XX/XXXX, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. XXCo/XX/XXXX, Krajského súdu v Trnave sp. zn. XXCo/XXX/XXXX, Krajského súdu v Nitre sp. zn. XCo/XXX/XXXX, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. XCo/XX/XXXX, XXCo/XXX/XXXX, XCoCsp/XX/XXXX, XCoCsp/XX/XXXX a XCoCsp/X/XXXX).

28. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ žiadať od spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. V danom prípade Y. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 19.7.2016. Z uvedeného je zrejmé, že jedinou splátkou, pre nezaplatenie ktorej mohol byť úver k uvedenému dátumu zosplatnený, bola splátka splatná dňa 20.3.2016, s ktorou sa žalovaná dostala do omeškania 21.3.2016, pričom trojmesačná lehota omeškania uplynula 21.6.2016. Práve táto splátka splatná 20.3.2016 bola teda splátkou, od splatnosti ktorej v danej veci začala v zmysle § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka plynúť zákonná trojročná premlčacia doba. Posledný deň premlčacej doby pripadol na 20.3.2019 (streda - riadny pracovný deň). Žalobkyňa však podala žalobu na súde až 29.5.2019, teda zjavne po uplynutí premlčacej doby.

29. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné v súdnom konaní priznať.

30. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Žalovaná síce mala vo veci úspech v plnom rozsahu, v konaní jej však žiadne trovy nevznikli, preto jej súd nárok na ich náhradu nepriznal (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).